

כולם ילדים טובים

נאום לא-בן-גוריוני בהחלט: חסרו והב-
רקות האימפולסיביות, ההאשמות המוחצות,
ההתקפות הנועזות גם הקול היה שקט.
אטי, כמעט עייף, ורק לקראת סוף הנאום
”התחמם”.

כשראש הממשלה, לבוש חולצה לבנה
בעלת שרתיים קצרים, הרכיב את משקפיו
ונתיש בנחותה בכורסא שע”י המיקרופון
בחדר האולפן הנועז, היה בידו נאום מדוד
ושקול, מחושב לפרטיו. הסטסיס בן-גוריוני,
שהשתלט שלטון כמעט מוחלט על מפלגתו
(שרבים מראשי התנגדו ולתנגדו לו) והג-
חיל תבוסות מצלצלות ליריביו (אלטאלינה,
פלמ”ח) שוב עמד על הגובה.

כל יהודי הגון

קודם כל מנה בקול נוגה את הקשיים
העצומים שהממשלה נתקלת בהם בגלל נא-
מנות הציוניות. הצנע והקיצוב דרושים בג-
לל העליה וצרכי התגונה (לא כל כך מדויק:
יהודי אמריקה משלמה בעד העליה בדור
לארים יקרים, שהממשלה משתמשת בהם
גם לצרכים אחרים). בגלל העליה עולה
הייבוא פי שמונה על הייצוא (ולא באה
העליה, האם היה המצב שונה?) כל יהודי
הגון רוצה בעליה ובהגנה (ההיקש שלא
בוטא: כל יהודי הגון רוצה בממשלה).
אחרי כן ניגש ראש הממשלה בשקט
להטות את רוח הפרצים ממפרשי יריביו
למפרשי שלו. הממשלה עשתה שגיאות
ברות. חסר תיאום. חלק מן הפקידים המ-
כובים. דרוש בדקדק יסודי במנגנון המ-
שלה (המסקנה המבוקשת: נעשו דברים
רעים מאדורי גבו של אבא-בן-גוריון —
עלה יבואו הילדים הרעים על ענשם ואבא
ידאג לילדים הטובים).
האופוזיציה אינה כולה רעה, הקואליציה
אינה כולה טובה. רוב היהודים אנשים טר-
בים. מחוץ לדמוגים ולעיתונים הצהובים
(ואיש אינו רוצה להיות דימוג או צהובאי
צהוב) יעזרו הכל לראש הממשלה במיבצע
זה.

בסך הכל: נאום כמעט לדוגמה.

אבא מוכן לסדור

העובדה הפשוטה היא, כמובן, שכל
אדם הגון רוצה באמת בחיסול השוק הש-
חור. מי רוצה שילדים ירעבו בשעה שהח-
לב נמכר בסתר, שחולים יתפתלו בכאבים
בשעה שרפואות חיוניות נמכרות ”מתחת
לשולחן”?
אלא שגם ראש הממשלה יודע: הדבר
אינו פשוט כל כך. 9 מתוך כל 10 מש-
פחות נזקקות לשוק השחור לסודותיהן
היומיומיות. מספרים לא רק סוחרים, אלא
גם קיבוצים (שהממשלה מעלימה את שמם
ובן-גוריון משבח אותם על ש”הורו באי-
שמה” — כלומר, אבא סולח לילדים הר-
עים אחרי שהבטיחו להיות ילדים טובים).

חתולים ועכברים

כי זו המציאות: ענפים שלמים של
המשק אינם יכולים להתקיים אף יום אחד
מבלי להזדקק לשוק השחור.
במקרים רבים נתעורר הרושם שהממ-
שלה יודעת זאת, ואף לוקחת את הדבר
בחשבון (כדוגמת הממשלה העותומנית,
ששילמה לפקידיה משכורות סמליות, מתוך
חשבון שהמשכורת האמתית תשולם ע”י
גוהי הבאקשישים). לענפים אלה מוקצבים
חמרי-גלם מתחת למינימום ההכרחי, והי-
ברירה שעמדה לפניהם היתה: לקנות בשוק
השחור או לסגור את המפעלים.
זהו שורש הרעה. וכאן באה לידי
גילוי אותה ”יהירות” בירוקראטית אשר
ראש-הממשלה הפליג בגנותה.
אפשר לאסור את הפושעים המוכרים
במחיר אגדתי את הבשר המיועד לחולים
בבתי-החולים, את הסיגריות המובחרות
מעבר הירדן, את קופסאות בשר-החזיר
המגיעות מאמריקה. אולם השוק השחור
לא יתחלל עד אשר יחדלו פקידים מסוימים
להתייחס אל מפעלי-כלכלה כחתולים המש-
חקים בעכברים לפני נעצם בהם את צפורי
ניהם.

אין ספק שאותן תשע-עשרות המפי-
רות את החוק יכלו לשתף פעולה עם
מבצעי-החוק ולחלל את מרבית הספרים.
אולם קשה להאמין במהפכה נפשית עמוקה
כזאת. אם לא תקדם לה המהפכה הנפ-
שית במנגנון השלטון — המהפכה שתהיה
גלויה לעין, ברורה, הפגנתית.

שב הוא את דגלו של הצי המסחרי —
מגדוד כחול או זהוב (קיימות גרסות
שונות) בתוך ביצה לבנה על רקע כחול
— לנאה יותר מן הדגל הלאומי? ואולי

פגנין.

כדי להוכיח לכבוד בית-
המשפט כי אמה וייס, הגרה בשדרות
רוטשילד 67 בת”א, עברה עבירה (וב-
עקבות הדבר נקנסה אמנם ע”י כ”כ
השופט לונברג בחמש לירות) הוקרא
בבית המשפט כתב האשמה, שהכיל
בין השאר את הקטעים הבאים: ”...הג”ל
נאשמת באי שימת מחסום לכלב בשעה
שהוא יוצא לטייל באיזור עירוני ואי
מניעתו מבוא במגע עם כלב אחר לפי
סעיף 9 ו-12 מפקודת הכלבת... והיות
וביום הג”ל לא שמה הנאשמת מחסום
לכלב השירי לה ולא מנעה אותו מבוא
במגע עם כלב אחר בשעה שהכלב יצא
לטייל באיזור עירוני... והואיל ובדואר
התבילות לא השגיחה על הג”ל ולא
השתמשה באמצעי זהירות נגד הסכנה
הצפויה מאיזו חיה אחרת (כלבת) וכי
תוצאה מזה נשך הכלב את שרגא
גולדברג (שהיה אותה שעה בדאר החי-
בילות)...”

והיות וכל אלה — נקנסה הגברת
אמה וייס, כאמור לעיל, בחמש לירות.

רוצה הוא להדגיש את עליונותו של המסחר
על הלאומיות? או שמא זה סתם ענין
של חוסר בקיאות...

ארצנו זו

המפלגה הפרוגרסיבית השתמשה לצרכי
הגשת הערעורים, לבחירות העירוניות,
ברשימת מנזי. הארץ. נתברר, כי
בין הערעורים שהוגשו היה גם ערעור
של אורח בשם **”קפה וינה”** (”חרות”) —
— כאות תודה והערכה על הופעת
הפסנתרנית פנינה ולצמן בפני אנשי רעננה
הגישו לה מארגני הקונצרט, לא זר פרי-
הים, כמקובל, כי אם **עשר ביצים**
”אקסטר”. (”מעריב”) — — המר-
כזיה של הטלפונים באבן יהודה סגורה
משעה 12 עד 4 אחר הצהריים. כשהפקידה
הולכת הביתה בצהריים, היא מקשרת את
כל הטלפונים זה לזה וכאשר מצלצלים
לאחד — מצלצל הטלפון אצל **כולם**.
”הבקר” — — מצרכניה בשכונת
התקווה נגנבו **שלושה** שקים של סוכר
לבן, **3000 ביצים**, **200** קופסאות סר-
דינים ו-**130** תבילות קמח. (”יומן המש-
טרה”) — — חופה ראשונה לחייל
ימ-סוף **הרב הצבאי והחופה והחטום**
במטוס מתל-אביב. (”הארץ”) — —
בחיפה חולקו **7200** נרות יום-כפור ל-
600 חנוונים עבור אוכלוסייה של
120,000 נפש. (”גירוסלם פוסט”).

תמונת השבוע

המקום: — תחנת האוטובוסים לארנונה מוד בנין הדאר הראשי
בירושלים. לפנים: רחוב כבוינגר. בין קהל הנחזקים
בתור עומד לו בשקט תרנגול-הודו. (משקל 8 קילו בשר).
נא להפיק דמיון רבתי. לו עמד תרנגול-הודו זה באותו
מקום לפני שלש שנים חדישים לפני חג המולד.

רבות בשביל ההסתדרות הרפואית בישראל.
לבסוף גילה כי ביזמתו הועברו עתה
לארץ 2000 קילוגרמים בשר ו-1000 ק”ג
ממתקים. אלה מיועדים למשתתפים במכ-
ביה (טוב להיות ספורטאי). את המשלוח
הזה שלח המפקח הסניטרי של תל-אביב
(”השכונה”) לפי הכתובת: ”ד”ר דב יוסף,
שר הקיצוב והאספקה, אצל גורג’ פלש,
סגן יו”ר המכביה”. והמשלוח הגיע
לתעודתו...

אלחנחת הדגלים

החוק הימי הבין-לאומי קובע: אניה
הנוכסת לגמל זר צריכה להניף על התורן
הקדמי שלה את דגלה של המדינה שלה
שייך אותו גמל. זהו אות לכך, שהיא
מקבלת על עצמה את מרותה של אותה
מדינה. אניה שלא תהנה כך, צפויה לקנס
ולאי-עמידות אחרות.
לעניי איש המתכונן באחד מגמלי הארץ
מתגלה מראה מוזר: רוב האניות הזרות
מניפות את דגלו של הצי המסחרי הישר-
אלי, קצתן — את דגלו הלאומי, ולפעמים
תיראה גם אניה שאינה מניחה שום דגל
ישראלי, והתורן הקדמי שלה מתבלט
בערמומי.

הסבה לדבר: בזמן הראשון אחרי שעברו
גמלי הארץ לרשותה של המדינה העברית
הצעירה, המשיכו האניות הזרות המגיעות
ארצה, להניף מתוך שיגרה את הדגל המדי-
טורי. עמדו פקדי הנמלים והסבירו ל-
קברניטים שאין זה יותר דגל המדינה —
שאלו הקברניטים: ”ואיזה דגל עלינו לה-
ניף?” — אמרו להם: ”עוד לא נתקבלו
הוראות. אל תניפו לעת עתה כל דגל”.
ואולם היו קברניטים שקנו עוד בחוץ
לארץ את הדגל הציוני המקובל, ומדי
הכנסם לגמלי הארץ היו מניפים אותו. יתר
רבייהחובלים ראו מהם וכן עשו, ולבסוף
קבל נהג זה גם אשר רשמי מידי השל-
טונות שלנו.

זמן מה לאחר מכן קבעה הכנסת דגלים
נוספים לדגל הלאומי: דגל הצה”ל, דגל
הרמטכ”ל, דגל חיל-הים, דגל הצי המסחרי
וכו’ וכו’. וביום בהיר אחד הוציא משרד
התחבורה פקודה המצוה על האניות הזרות
להניף לא עוד את הדגל הלאומי שלנו,
כי אם את דגל הצי המסחרי הישראלי.
פקודה זו הכניסה אנדרלמוסיה לכל
העניין. הקברניטים, העוברים במסעותיהם
ארצות רבות, ויש מהם המגיעים לעתים
רחוקות לארץ, נתבלבלו משפע הפקודות
שנחתכו עליהם זו אחר זו: (א) הוריו את
דגל המנדט! — (ב) אל תניפו דגל בכלל!
(ג) הניפו את הדגל הלאומי! — (ד) הניפו
את דגלו של הצי המסחרי!
מדוע הוציא משרד התחבורה את זו
הפקודה האחרונה, המנוגדת לנהג הבין-
לאומי? האם הניעוהו סבות אסטטיות, וחר-

מים. ועל ידי חנויות המכולת החלו להזדנב
תורים ארוכים ללחם.
מי יודע איך היו מתפתחים העניינים
אלמלא ”משבר האימון” הכללי שחל בשטח
הכלכלי הכללי והממשלה הגיעה לידי מס-
קנה שלא כדאי בגלל כמה טונות קמח
להעמיק את הקרע בינה לבין האוכלוסייה.
מיכסת הקמח הוחזרה לקדמותה, סערת
הלחם שכמה וגם העופות מבוססים.

שני כרטיסי ביקור

יחד עם המשלחת האמריקאית למכביה
הגיע לארץ ד”ר מורטון גיי רובינס, רופא
יודע מניו המפשייר. ד”ר רובינס, אדם יפה
תואר ובעל שפם מסוגן של ”המחור
המשובע” (גירסת הוליבוד), בסך הכל —
פרצוף לא יהודי, הפתיע את הפקידים בשדה
התעופה בלוד בעברית הצחה שלו. ימשי-
החלו הללו להתעניין מניין לו, לרופא המ-
כביה, העברית הזאת, לא אמר מלה אלא
הוציא מתוך הכיס שני כרטיסי ביקור, שם
אותם על השלחן ואמר: ”זה (הוא הצביע
על האחד מהם) הוא של היום, ואילו זה
(הוא הצביע על השני בעברית) הוא מלפני
28 שנים, כאשר נמנית על תושבי הארץ
הזאת...” מאז היה מרדכי רבינוביץ מש-

ה”ר רובינס-רבינוביץ
משכונה לעיר.

גיחה הסניטרי של תל-אביב (”השכונה”) שם
חלפו שנים. המשגיח נסע לאמריקה, שם
נתפרסם כרופא, נהיה לעסקן ציוני חשוב
(בין יתר התפקידים — יו”ר ועדת המכבי
של הסתדרות הציונית) ואילו כאן —
ב”שכונת תל-אביב” — גם כאן חלו ש-
נים ניכרים. ומשגב בשבוע שעבר מרדכי
רבינוביץ-רובינס לארץ היתה לו כעין קב-
לת פנים לבבית בשבילו במיוחד: ערכו
כאן את ”שבוע הנקיון” של השכונה לש-
עבר. ”בימים ההם הספיקו חצי תריסר
מטאטאים כדי לערוך מבצע נקיון בעיר
העברית” — העיר הרופא מאמריקה.
לפני כשנה ביקר ד”ר רובינס בארץ
בפעם הראשונה לראות את המדינה היהי-
דית ואת מספר ידידיו מהימים ההם כגון
”מוסא” (משה שלוש), שהיה מהלך כמורה
בתרבוש, ועוד חברים מהזמנים ההם. ”היו
ימים” — אמר רובינס — ”אבל היום יותר
טוב, בפרט בכל הנוגע לפיקוח סניטרי”.
הוא הלך לעירייה כדי לחסס שם בארכיון
אחר התקנות להשגחה סניטרית (מספרות,
מסעדות) שהוא, רופא המכביה, חיבר או.
ומשעלה בידו לגלות אותם על נקל באר-
כיון, קבע האורח, כי מלבד הנקיון (היחסי)
יש גם סדר בארץ.

מאז ביקורו בישראל אשתדק הוסיף ד”ר
רובינס פעולה חיונית אחת לשרשרת המב-
צעים שלן ”פור איוראל”. הוא יסד את
החברה הרפואית האמריקאית למען ישראל.
רעיון הארגון הזה הוא לאפשר לרופאים
ישראליים להשתלם באמריקה, לקיים קשר
בין רופאים בארץ ואנשי המדע הרפואי
היהודיים באמריקה. עד כה כבר התארגנו
בארגון זה כ-650 רופאים יהודים באמריקה.
כאן גילה לנו ד”ר רובינס, כי באמריקה
חיים כיום לא פחות מ-29,000 רופאים
יהודים (בסיה יש באמריקה 160,000 רופ-
אים). אם נצליח לארגן רק מחצית הרופ-
אים הללו למען ישראל (14,500) — חישוב
ד”ר רובינס — וכל אחד מהם משלם 10
דולר לשנה — הנה כי נשיג סכום של
145 אלף דולר. בכסף זה אפשר לפעול